

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, közép vár-utca 263.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ötő Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

10. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, január 22-én.

I-ső évfolyam 1885.

Az ipartörvényről.

A czéhális rendszer megszüntetésével, az 1872. évi VIII. törvényezikk a szabad ipar elveit proklamálta s a jelenség, hogy fejletlen ipari viszonyok között, ha ehhez még ráadásul a szomszédos államok iparkészítményeinek szabad áruforgalma korlátolva nincsen, maga a szabaddá tenni vélt ipar tétetik tönkre — nálunk is bizonyosságra emelkedett.

Szabad ipar fejlett közgazdasági viszonyokat, ipari tőkét s kvalifikált iparosokat involvál: mert a verseny felszabadítása tért nyit a selejtes munkának, az olcsóbb gyár-
ipari produktumoknak s esetleg a fejlettebb szomszédos állam ipari szupremáciájának. E versenyt csak tőkével, biztos piacokkal s szakértelemmel lehet parallizálni s főleg csak nagy kitartással legyőzni.

Ezen elvek azok, melyek a magyar törvényhozást, a sokszor hangoztatott panaszok között és a honi ipar kalamitásainak szemléletében az ipartörvény revíziójánál vezérelték; revíziójánál mondjuk, mert az új ipartörvény és az 1872-ik évi VIII. törvényezikk között még sok tekintetben szervi összefüggés létezik és mert az 1884. évi 17-ik törv.-cikket (új ipartörvény) önálló alkotásnak, lényeges új alapokon nyugvó operatumnak nem tekintetjük.

E nézetet nem nehéz indokolni. A magyar legislatiot az új ipartörvény meghozatalánál is ama talányos, ama megmagyarázhatlan szellem vezérelte, mely jogi és közgazdasági életünkbe vágó munkálkodásait a 70-es éveken innen szakadatlanul jellemzi. E szellem — hogy éppen szakszerűleg szóljunk — a félmunka szeretetének szelleme: tenni a bajok ellen valamit, de nem eleget, nem éppen helyest; jelezni a törvény indokolásában az orvosolni célzott nyomoruságokat, de aztán azok orvoslására csak félig-meddig való intézményeket létesíteni; egy szóval: a tapogatózás, a félénk előbbre lépés, az elégtelen intézkedések.

Tagadhatatlan, sok van az új ipartörvényben, mely nevezetes haladást, az iparügy előbbre vitelében neveztes lépéseket jelent. A tanonczoktatás, az iparos segédek jogállásának a kereskedelmi törvény szellemében való rendezése, a nyilvántartás s főleg az ipartestületek és társulatok kérdésének felvétele, oly je-

lenségek, melyek az ügynek ha végleges megoldását nem is, de a magyar iparügy második fázisát mindenesetre jelenti. Kár, hogy ezen ipartársulatok egyesületei fakultatív természetűnek vannak deklarálva.

De van egy intézmény az új ipartörvényben, melyet alig pár hónapok életideje alatt a gyakorlati élet, a mindentinnen felhangzó panasz kárhózatónak, rossznak, tarthatatlannak, ellökendőnek bélyegzett, s melyet Magyarország legtöbb ipari városa kérvénnyel, petíciókkal támadott meg. Ezen institució a törvény 50. §-ának ama kitétele: „másféle iparkészítményeket csak helyben lakó iparos van jogosítva eladni a hetivásárokon.” Azaz hetivásárokon a helyi iparos privilégizálva van másutt lakó iparossal szemben. Ezen intézkedés kétségkívül ama háttérrel akar birni, hogy a helyben lakó iparos ideig-óráig protekciót nyerjen, az által készítményei idegenek által nem konkuráltatván. — Íme a félig-meddig való orvosság, a tapogatózás, mely gyógyítás helyett éppen sebeket üt, mely nem számol az élet mindennapi revelációival.

Már most mit tesz ama város, falu, melynek hetivásárai vannak csupán, de kellő iparosai nincsenek? Mit tesz ellenben ama város iparosa, ipartársulata, melyek a vidék consumtíójára nagyobb mennyiségű készítményeket szoktak produkálni s eme kifelé gravitáló árukereskedéssel keresetre szert tenni? Mit tesz, ha áruinak piacai előle elvonattak s ez által a szabad kereskedés, a szabad áruforgalom — a kereskedelem legfőbb elve — lehetősége előtte bezárva van? Bizonyára nem fog egyebet tenni, mint vagy tönkremenni, vagy iparával s legalább annak nagyobb mértékben való üzésével felhagyni. Azt pedig szükségtelen bizonyítgatni, hogy ezen redukeziójában az ipari cikkek készítményének minő közgazdasági kár, a nemzeti vagyonosodás minő hátránya s a szabad ipari produktivitás minő nagy kára rejlik, ha azzal nem akarnánk is számolni, hogy az állampolgárok adóképeségének emez egyenes megtámadása pénzügyi tekintetben is szertelen hátrányos.

Nem szükség nagyon messze mennünk: Brassó iparosai is nagyon érzik az ipartörvény 50. szakaszának káros nyomását. Rozsnyó, Feketehalom, Sárkány, Hosszufalu, Cser-

nátfalu s több szomszédos nagy községek hetivásáiról kitiltatván, megszorultak a saját maguk heti- és országos vásárait, valamint a gyér vidéki községek országos sokadalmaira. Egyszer veszítenek az egyesek keresetben, aztán az előbbre haladhatásban; aztán veszít a vidéki publikum, mely most már kénytelen szükségleteinek kielégítése végett utakat tenni, időt vesztegetni, pénzt költeni s ezek által időben és pénzben hátramaradást szenvedni.

Bajok ezek, melyek iránt az iparosok akár testületileg, akár városaik előljárósága útján saját érdekükben jó, ha minél előbb fellépnek. Az országgházban eme törvényezikk 50-ik §-ának ellökésére az indítvány pár héttel ezelőtt megtétetett, s a miniszter egynémely körülményektől tette függővé ez iránti intézkedéseit. Ha Brassó város tanácsa a vármegye közgazdasági előadóját hivatalos tekintély alatt e tárgyban megkeresné: ismét szaporodhatnék a felterjesztések száma, s talán megérnők, hogy az iparügy e sérelmes szakasza még a tavasz előtt eltöröltetnék.

Tenni valamit kell.

Vélekedésünk szerint Brassó városa sokat tehet, s ha nem mindent is, de a kezdeményezést bizonyosan. Az iparosok aztán hivának gyűlést egybe, beszéljék meg a teendőket, gyűlésükre hívják meg a sajtó képviselőit, s éljenek egyszer a városhoz, aztán a vármegyéhez s végre a miniszterhez előterjesztéssel.

Az nem fogja célját tévesztetni.

Dr. K. F.

Belföld.

A bán bálja. F. hó 19-én Khuen-Héderváry gr. bán által adott tánczigalom fényesen sikerült. Több mint 300 személy, a zágrábi társaság színe-java volt jelen. A multság rendkívül élénk hangulatban folyt le; a tánc reggeli 7 óráig tartott. A bán és neje mindenkit lekötölezték nyájas modorukkal.

A gazdakör igazgatósága 21-én este tartott ülésében dr. Gaál Jenő előadó bőven kifejtette és indokolta a bankbizottság javaslatát, hogy a kormány szólíttassék fel, a gazdák hitelérdekeinek a banktárgyalások alkalmával leendő hathatós védelmére a kereskedőosztály igényei mellett. Megjegyzéseket tettek a tárgyhöz dr. Csillag Gyula. gr. Károlyi Sándor, Lónyay Gábor, Dessewffy Aurél gróf. Az elnökölő Soms

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Huszár Adolf †.

(1843–1885.)

Sajátságos fatum lebeg felettünk. A magyar képzőművészet fejlődése mindég egy-egy legkiválóbb képviselőjének korai halála által akadályoztatik. Mindazok, kik hivatásuk erjével és művészi ihletéssel kezelték a vésőt — munkásságuk zenithjében sirba szállottak.

Eltekintve — Ferenczy — a magyar szobrászat első tekintélyes képviselőjétől — kit csalódás és a félreismeretés keserve tétlenségre kárhóztatott, a magyar genréképfaragászat megalapítóját, számtalan remekmű megteremtőjét, Izsó Miklóst a legszebb férfikorban, áldásos működése közepette vesztettük el. És hogy a veszteségek láncolata teljes legyen, e hó 21-én a délutáni órákban a jelenleg élő legnagyobb magyar szobrászt, Huszár Adolfot is halva találták.

A szép fejlődésnek indult hazai képzőművészetre ez borzasztó csapás. Az erős, robusztus termetű 42 éves művész gyorsan, minden előzetes betegség nélkül halt meg. Halála megrendítőleg hatott a fővárosi körökre, melyeknek a nagy művész oly kiváló tagja volt.

*

Huszár Adolf született 1843-ban Besztercebányán polgári családból. Ifjúsága első évei nagy sze-

génységben teltek le. Atyja korán meghalt, a család fentartása anyjának vállára nehezedett. Szerencsére Hromoda kanonok vette pártfogása alá a szegény fiút és ennek költségén tanult.

Gymnázista korában a zene iránt mutatott nagy hajlandóságot, sok időt töltött a templomban is, a melynek szobordisznói nagy hatással voltak rá.

Később a rhonicezi vasháromban kapott alkalmazást; itt üres óráiban már mintázgatott. A szobrászat iránt való szeretete annyira erőt vett rajta, hogy 17 éves korában Bécsbe ment magát a szobrászatban kiképezni. Vele tartott azonban az inség s nyomor is.

Sok fáradságába került, míg megismerkedhetett Fernkornnal, a ki pártfogásába vette a törekvő szegény ifjút.

Ez 1862-ben történt. Ezután bejutott a művészeti akadémiába, a mikor éjjel-nappal dolgozott, tanult, hogy ismereteit gyarapítsa.

Négy év múlva Gasser vette föl műtermébe, s innen számítható művészi pályája. A magyar kormány először 1871-ben adott neki ösztöndíjat. Ugyanez évben hívta meg b. Vay Miklós műtermébe. Ekkor foglalkozott azzal az eszmével, hogy az olasz műremekek tanulmányozása céljából Olaszországba utazik, de az Eötvös-szoborra hirdetett pályázat miatt ez abban maradt. Huszár pályázott és mintájával csakugyan el is nyerte a 6000 frankos díjat; 1874-ben költözött Budapestre és br. Liphay Béla által berendezett műteremben kezdett hozzá az Eötvös-szobor mintázásához.

Huszárnak az újabb időkben a fővárosi városligetben volt műterme. Ekkor már híres művész volt és csak úgy örvöltek hozzá a megrendelések. Itt

készültek Gyulay Ferencz, I. Ferencz József, Szentpétery, Barabás szobrai, továbbá a monumentális Bem szobor, itt dolgozott a Deák-szobor és az aradi vértanúk szobrán is, a mely még nincs egészen befejezve.

Az utóbbi időkben teljesen a Deák-szobor foglalkoztatta a művészt. E monumentális nagy mű, Deák ülő főalakjával, melyhez hasonló — mint ő maga büszkélkedve emlegette — nincs egyetlen egy is a kontinensen. Órákhosszat elnézte a nagy ülő alakot, mely gipszből mintázva már teljesen elkészült az öntés alá. S miután a Deák szobor bizottság deczember havi ülésében az öntés iránt intézkedett is, Huszár nyugodtan remélte, hogy 1886-ban már ott állhat az ércszobor a Ferencz-József-térn kijelölt helyén. A főalakot környező négy allegorikus szobor, melyek az »Állambölcsesség«, »Kiegyezés«, »Igazság« és »Honszeretet« jelképes alakjai, szintén készek már s a »Honszeretet« közülök már öntés alatt van.

E nagy mű mellett párhuzamosan dolgozott az aradi vértanúk szobrán is, melynek főalakját »Pannónia«-t már szintén befejezte. A szobor derekára jövő 13 vértanu domborművű mellszobraihoz ez év folyamán akart hozzáfogni. Utolsó művei egyike volt Volkmann Róbert elhunyt zeneszerzőnek mellszobra, mig utolsó nagy művével a »Vénus és Amor«-ral már nem készülhetett el. E szobor mintája kész s márványban való nagylás végett jelenleg Flórenczben van. E művet, melyet Zichy Jenő gróf előzetesen megvásárolt, az orsz. kiállításra szánta a művész.

sich Pál köszönetét fejezve ki az előadónak, kimondta, hogy az ügy az igazgatóságához tétetik át.

A kivándorlás kérdéséhez. Mosonmegyéből érkezett hivatalos jelentés szerint a múlt év I. felében 130 egyén vándorolt ki Amerikába engedély nélkül, engedéllyel kivándorolt Amerikába 1, az osztrák örökös tartományokba 7 egyén. Összes kivándorlók száma 138.

A pénzügyi közigazgatási bíróság személyzetét a pénzügyminiszter három bíróval s a megfelelő segédszeméllyel kívánja szaporíttatni. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot legközelebb terjeszti a képviselőház elé, kérvén egyúttal, hogy utasítsa a ház a pénzügyi bizottságot, hogy a budget végleges megállapításánál, a költségvetési tételek e szaporodására legyen tekintettel.

Zay Adolf beszédéhez.

Brassó város képviselője Zay Adolf a képviselőház f. évi január 15-iki ülésében a kereskedelmi miniszterium költségvetéséhez hozzászólott és ez alkalommal — miután Zay mint okos ember a dolgot bizonyára megfontolta — jónak látta »leleplezésképen« felhozni, hogy megyénk közgazdasági előadója a közlebbi országgyűlési képviselőválasztás előtt a megye községet be'azván, a választókkal elhitetni igyekezett, hogy ha kormánypárti képviselőt választanak, a közgazdasági bajokon is segítve lesz; és czélszerűnek látta fölemlíteni, hogy a vesztegintézeti felügyelő több tekintélyes választó-polgár előtt kijelentette volna, hogy ha Matlekovics államtitkárt választják meg, akkor a határzár és vesztegintézeti kezelés által okozott nehézségek és bosszantások is meg fognak szűnni.

Ezen nyilatkozata Zay Adolfnak, ki azon kivétel helyzetben van, hogy ezen területnek és illetve városnak csak szász választó polgárait képviseli, mert megválasztásához a magyar és román választók nem járultak, de ki azért mégis a város összes érdekeit képviselni van hivatva, — kettős szempontból érdemel figyelmet, és ezért ehhez nekünk is hozzászólni kötelességünk.

Első sorban föl kell szólalnunk ezen »leleplezés« ellen, mert tudomásunk szerint teljesen alaptalan a »leleplezésben« foglalt körülmény, miután sem a közgazdasági előadó, sem a vesztegintézeti felügyelő kortes szerepet nem játszottak és korteskedés vagy preszsió szempontjából ily nyilatkozatot nem tettek.

Feltéve azonban, hogy nevezettek tán saját személyes nézetünknek kifejezést adtak volna és hogy tán egyik-másik választónak véleménynyilvánításképen mondták volna, hogy Matlekovicsot volna jó megválasztani, (a mi azonban nem áll) ki különben városunk és megyénk kereskedelme tekintetében már is elég érdemet szerzett, mely véleménynyilvánítás, úgy hiszszük, megtiltva sem lehet az illetőknek, azért, mert állami hivatal jellegével is bírnak ezen esetben is elhibázottnak és politikailag nem egészen eszéyesnek vagy tapintatosnak tartjuk a »leleplezést«.

A képviselőnek, ha azon vidék és lakosainak érdekeit jól képviselni akarja, mely őt választotta: első sorban azon vidék összes viszonyait alaposan kell ismernie; másodsorban, mivel ezen érdekek előmozdítását kell eszközölnie, a kellő tapintattal is kell bírnia, hogy azon faktorokat, melyek útján kerülete érdekeit emelheti és felsegítheti, meg ne bántsa, meg ne sértse és eljárása elé akadályokat ne gördítsen.

Városunk és megyénk kereskedői és iparosai megvannak arról győződve, hogy a mi sajátságos kereskedelmi és ipar viszonyaink, vonatkozással a szomszéd Romániára a kormánynak és különösen Matlekovitsnak igen-igen sok munkát okoznak: megvannak arról győződve, hogy kereskedelmünk és iparunk nevezetteknek kiváló figyelmében részesülés hogy éppen ezen miniszterium és államtitkárja majdnem folytonosan ostromoltatik és vétetik igénybe kereskedőink, iparosaink és különösen főispánunk által, ki a kereskedelmi és iparviszonyoknak itt kiválólag szenteli figyelmét; és mindezekből kifolyólag mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy a mi sajátságos természetű, mert majdnem kizárólag Romániára utalt kereskedelmünk és iparunknak támogatását csak a miniszteriumtól várhatjuk.

Ha már most ezen miniszterium és államtitkárja azon tényezők, kikhez folytonosan folyamodunk és iparunk emelését várjuk, és saját képviselőnk tehát az, ki nevünkben szól, ezen tényezőket provokálja és sérteni el nem mulasztja, ott a hol csak teheti, ezen eljárás lehet babérthozó kifelé, nekünk és viszonyainknak azonban csak hátrányára lehet és politikailag véve észszerűnek sem mondható, mert míg egyrészt ellen-szenvet szül irányunkban, maga az eljárás felesleges is, mert az nem egyéb, mint meg sem történt régi dolgoknak a felületes felemlítése.

Szász polgártársaink figyelmét egyúttal nem mulaszthatjuk el felhívni képviselőjük eljárására és hozzájuk csak e kérdést intézzük; mit gondolnak, hogy éppen most midőn a kormánynál lépések tétettek, hogy a katonai szükségletek fedezésénél iparosaink is tekintetbe vétessenek, és a mikor köztudatu, hogy újabb időben is a kormány tetemes segélyben részesítette az itteni ipart, eszéljes, szükséges és hasznos volt e Zay felszólalása és ilyen, dolgok fölvetése — éppen azon miniszteriummal szemben, melynek kiváló segélyére olyan nagy szükségünk van.

Részünkről pedig még csak azon megjegyzést tesszük, hogy az ily eljárás által a kormány és közegeinek érdekünkben való eljárása igen nehezítettik mert ha javunkra és érdekünkben járnak el, akkor korteskedésnek és kegykezességeknek tüntetik fel eljárásukat, ha pedig eljárásuk érdekeinkbe ütközik látszik lenni: kötelességmulasztással vádolják; már pedig az kétségtelen, hogy ha kötelességteljesítésünket kegyhajhászásnak tüntetik fel, a kötelesség teljesítésében is tartózkodóbbak, óvatosabbak leszünk, és ha a kormány és közegei ezen elvet vallják, csak a mi érdekeink szenvednek alatta.

Plato.

Külföld.

Egyiptomi kérdés. A brit kabinet hír szerint nincs ellene a nemzetközi ellenőrzés berendezésének Egyiptomban, de összeegyeztethetlenné tartja az angol csapatok jelenlétével, tehát azt óhajtja, hogy az ellenőrzés csak a brit csapatok kivonulása után lépjen életbe, addig inkább kész egyedül vállalni garanciát a fölveendő kölcsönökért. Általában Gladstone lehető engedményekkel legalább ideiglenes megoldásra törekszik, a végleges megoldást az új alsóházi választások után alakítandó kabinetre hagyva.

Merénylet egy köztársasági elnök ellen. A Reuter-ügynökség jelenti: Chili köztársaság elnöke ellen szombaton este pokolgéppel gyilkossági kísérletet követtek el, mely azonban megghiúsult.

Fölkelés Columbia-ban. Mint Panamából e hó 18-iki kelettel jelentik, Columbia belső államaiban még folyton tart a lázadás. A fölkelők Bogota városát ostromolják. — Más hír szerint a rendet ismét helyreállították.

Megyei ügyek.

Brassó megye törvényhatóságának rendkív. közgyűlése (vége.)

Ezt követték a községi ügyek. Legelső volt prázsmári Türk Emilia fellebbezése a községnek malomhaszonbér elengedésére vonatkozó kerése felett hozott határozata ellen. — Az állandó választmány véleménye alapján a gyűlés Prázsmár község elutasító határozatának indokai alapján, a fellebbezést elutasítja. Prázsmár község azon határozata, hogy az erdőüzemterv elkészítése czéljából a község pénztárából 3887 frt. 05 kr. kiadassék; valamint Veresmart képviselőjének határozata, hogy országos adók, községi marhák tartása s perköltségek fedezésére az 1884. évi költségvetésnél 290 frt. póthitelt nyitott, s. hogy az 1883. évi költségvetési előirányzatot 1891 frt. 69 1/2 krral tullepte, — az állandó választmány véleménye alapján helyben hagyatik; hasonlóképp Botfalu községének azon határozata is, hogy különféle fekvőségeket az ág. hitv. ev. és a görög kel. egyházak tulajdonába enged át.

Botfalu községe egy 1881. apr. 24-én hozott határozata értelmében minden ujonnan letelepültől a község kötelékébe leendő felvételért 100 frtot, a régebben letelepültektől pedig 20 frtot követelt. Tekintettel arra, hogy a megye többi községei hasondíjaihoz arányítva ezen díj igen magas, a törvényhatóság utasítja a község képviselőt újabb határozat hozatalára s annak újabb felterjesztésére.

Ezenkívül helyben hagyattak következő községi határozatok: Krizba községének határozata, hogy a községi legelők felméréstési költségeinek fedezésére a takarékpénztárból 500 frtot kivehessen; Volkány községének határozata, hogy a község tulajdonát képező 142 ööl területű kocsma udvarrészt, 450 frt. kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen eladassék, hogy a kataszteri munkák 182 frt. költségét a községi pénztár fedezze és hogy a kocsmaudvaron építendő istálló és kocsiszinre 450 frt. fordíttassék; Újfalu községének határozata a legelőnek haszonbérbe adása iránt; Rozsnyó község határozata, hogy Murz György 40 éven át szolgált jegyzőt, tekintettel magas korára s azon körülményre, hogy szolgálatközben szeme teljesen elgyengült, évi 400 frt-al nyugdíjazta és végre Tatrang község azon határozata, hogy a község háza építésére a községi pénztárból 5000 frtot utalványozott.

Hosszufalu község képviselőjének határozatáról a kisdődödöt illetőleg s ezzel kapcsolatban Lengere János ügyvéd heves felszólalásáról, a ki az óvoda ferdését nemzetiségi szempontból fogta fel s annak felállításában kizárólag a hétfalusi románság magyarosítását látja, már lapunk múlt számában szözlöttünk.

Ezután kihirdettetett Dr. Fabriczius Ágoston orvosi s Guttman Ábrahámné szülésznői oklevele.

Göndöcs Benedek orsz. képviselő indítványt terjesztett be a törvényhatósághoz az ezer éves ünnepély méltó megörökítése tárgyában. Tekintettel az indítvány kiterjedt voltára s azon körülményre, hogy ez ügy behatóbb tanulmányt igényel, az iratok kiadattak Tompa Sándor s Harmath Lajosnak a közelebbi közgyűlés elé terjesztendő véleményes jelentéstétel végett. — Ugyanezen czélból kiadott ezen bizottságnak Nógrádmegye közönségének átirata a kihágási bírságok tárgyában, Sárosmegye közönségének átirata a földmívelési és közgazdasági válság elhárítása tárgyában; — Nógrád megye átirata az anyakönyvek vezetése és kezelése tárgyában tudomásul vétetik, míg Háromszék-megye átirata az Olt folyam szabályozása tárgyában az ezen ügyben kiküldött bizottságnál lévő ügyiratokhoz csatoltatik.

Szeben megye határ- és erdőrendészeti szabályzatát, mely Szeben megye részére a belügyminiszteri jóváhagyási záradékkal már is ellátott, a törvényhatóság Brassó megye részére is teljhatalmulag elfogadja.

Különösen megemlítendő még e helyen Dück József biz. tagnak rendkívül fontos indítványa, mely általános tetszést aratott. E szerint tétesse nek felirati úton lépések az iránt, hogy a honvédség ellátására szükségek kellek ne országosan egyes vállalkozóknak adassanak ki, hanem azok a czélarányosság és méltanyosság szem előtt tartásával az ország különböző vidékei alkalmas vállalkozók között osztassanak fel. — Az állandó választmány véleményének meghallgatása után a betérjesztett indítvány általános helyesléssel fogadtatván, a gyűlés elhatározta, hogy az indítvány szellemében feliratot intéz a képviselőházhoz és honvédelmi miniszterhez s a feliratot parólas czéljából az összes törvényhatóságoknak megküldi. A felirat szer-

Brassói, vagy brassai?

Az ez iránt érdeklődők részére van szerencsém a kolozsvári tud. egyetem ny. tanára: Brassai Sámuelnek, hozzá intézett levelemre sajátkezűleg írott s általam bárkinek eredetiben felmutatható választát szerkesztő ur engedelmevel*) egész terjedelmében köz-zétenni:

Kolozsvár, 1885. január 20.

Tisztelt öcsém uram!

Későre válaszolok, mert a szükséges adatok gyűjtésére idő kellett s én ezekkel s érvekkel akarok felelni. Tekintélyre akárkiére nem sokat adok, magamnak éppen nem igényelek.

1) Az ó, ő végzetű szavak származékaiban az a két végzet rendszerint elváltozik; ajtó — ajtaja, alsó — alsaja, csurgó — csurgaja, bunkó — bunkaja (bunkója pedántság volna), erdő — erdei, elő — eleje, első — elseje, fő — feje, mező — mezei, nő — neje, vő — veje, stb.

2) Hasonlóképp, még pedig kivétel nélkül történik a helységnevektől származtatott neveiben a nemzetségeknek. Szolgáljon bizonyosággal a következő lista:

Ágó — Ágai.
Ardó — Ardai.
Aszaló — Aszalai.
Boeskó — Boeskaí.
Borosnyó — Borosnyai.
Darnó — Darnai.
Detró — Detrei.
Dobó — Dobai.
Forró — Forrai.
Haró — Harai.
Hubó — Hubai.
Iszló — Iszlai.
Jászó — Jászaí.
Kálló — Kállai.
Krassó — Krassai.
Kvassó — Kvassai.
Lisznyó — Lisznyai.
Lippó — Lippai.

Liptó — Liptai.
Makó — Makai.
Orló — Orlai.
Pásztó — Pásztai.
Ribó — Ribai.
Rozsnyó — Rozsnyai.
Rudnó — Rudnai.
Salló — Sallai.
Somlyó — Somlyai.
Szikszó — Szikszai.
Tarnó — Tarnai.
Toroczko — Toroczkaí.
Verbó — Verbaí.
Besenyő — Besenyei.
Görgő — Görgéi.
Jenő — Jenei.
Mérő — Mérei.
Szendrő — Szendrei.

Ezek után, úgy vélem, meg lehet engedni, hogy ai-t írjunk, mind t. öcsém uramnak, mind köteles szolgáljának
Brassainak.

*

Eddig a levél; azt hiszem, nem kell hozzá kommentár!

Kürthy.

*) Köszönettel vesszük ezen levelet s ennek annál is inkább örvendünk, mert tudtunkkal a brassai áll. iskola és kath. gimnázium tanstestülete között e tekintetben nézeteltérés forgott fenn.

kesztése czéljából kiküldetett Dück József, Harmath Lajos, Tompa Sándor és Zaminer Ede. — Miután elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére Harmath Lajos, Maager Ferencz és Marginean Simon biz. tagokat felkéri s a biz. tagoknak közreműködésüket köszöni, azok zajos éljenzése közepette a gyűlést feloszlatja.

Brassó megye közönségének felirata a képviselőházhoz.

Lapunk utolsó számában említettük, hogy a megye közgyűlése feliratot intéz a képviselőházhoz az 1883 évi I. t.-cznek községjegyzői vizsgálatokra vonatkozó része tárgyában. — A kitűnően okadatolt, Tompa Sándor, megyénk érdemlős főjegyzője által szerkesztett feliratot adjuk a következőkben:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Belügyminiszter úr Ó Nagyméltósága mult évi november hó 5 én 58285/IV. b. sz. a. az 1883. évi I. t.-cz. 6-a értelmében a körjegyző hivatal ellátásra előírt képesség beigazolása végett megkívántató szigorlat tárgyairól és megtartási módjáról, valamint a vizsgáló bizottság szervezetéről szabályrendeletet méltóztatott kibocsátani.

Törvényhatóságunk közgyűlése ezen szabályrendeletnek reménységünk szerint ideiglenesen leendő életbeléptetése czéljából az intézkedéseket megtette, miután azonban ennek 2. §-a b) pontja, továbbá 3. § és végül 6. §-ának utolsó pontja szerény nézetünk és tett tapasztalataink szerint az alább kifejtendőkhöz képest részben a gyakorlati életnek nem felel meg, részben pedig a méltányossággal nem megegyeztetethető s miután ezen szabályrendelet az 1883 évi I. tcz.-en alapszik és így annak módosítása is csak törvényhozás útján eszközölhető, bátrak vagyunk ez irányban a mélyen tisztelt képviselőházhoz az alábbi tiszteletteljes felirattal járulni.

Hivatkozott szabályrendelet 2. § b) pontja értelmében a szigorló vizsgáló bizottságba a törvényhatósági közgyűlés által csak két tag választatik. Ez az eddigi tapasztalat szerint teljességgel nem elég. Eddig ezen szakbizottságba az 1872. évi 29626 számú szabályrendelet 2. §-ja alapján hat tag volt a törvényhatósági közgyűlés kebeléből kiküldve, mindazon által sokszor megtörtént, hogy a szigorló bizottság csaknem kizárólag tisztviselőkből alakult meg, a jegyzői karból választandó három tagra pedig — ha mindjárt azokat tisztviselőknak nem tekintenők is — számítani alig lehet, csak ritkán engedvén hivatalos teendőjük túlhalmozottsága a vizsgák czéljából két egymásutáni napot a központban tölteni el. A törvényhatósági bizottság által tehát legkevesebb hat tag lenne választandó.

A szabályrendelet 3. §-a azt rendeli, hogy: A szakbizottság állandó s vizsgák minden tavaszi és őszi törvényhatósági közgyűlés alkalmával tartatnak. Már pedig épen a közgyűlést megelőzőleg van úgy a megye alispánja, valamint főjegyzője, de többi tisztviselői is rendszerint különben is inkább elfoglalva, miért ezen megszorító határozat mellőzendő s a vizsgák megtartási ideje csak azon kikötéshez lenne kapcsolandó, hogy a bizottság köteles, ha jelentkező van, minden félévben vizsgát tartani.

Legfontosabb és kizárólag törvényhozási intézkedést igénylő kérésünk azonban a szabályrendelet 6. §-ának utolsó pontja, illetőleg az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a ellen irányul, mely szerint a tanképezdei tanulmányok a törvényben elő nem soroltatván, a tanítói oklevél a törvényben megjelölt tanulmányok hiányát nem pótolhatja és pedig nemcsak az ág. ev. tanképezdekben tanult és tanulóira nézve, hanem az összes felekezeti tanképezdek tanulóira sérelmes ezen törvény hiánya.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Ezen iskolákban általánosságban hosszabb időn át és több előkészítést nyer a tanuló, mint a törvényben felsorolt, talán bármely intézetben, s a tapasztalat szerint is az ország legtöbb s mondhatni legdelebbi községi és körjegyzői éppen egyik vagy másik paedagogia — theologiai tanfolyamon nyerték kiképeztetésüket.

De tisztelettel hivatkozott törvény szelleme sem irányul oda, hogy a tandépezdét jó sikerrel végzetek a vizsgára leendő bocsátatástól kizárassanak, minthogy abban mind azon tanintézetek, melyekben a minősítésre való előképzettséget megszerezni lehet, névszerint nincsenek felsorolva, sőt ezen kifejezés is használatik: »vagy végre megfelelő!« Már pedig a törvény az illető egyénektől a szigorló bizottság előbocsátást megelőzőleg nem szaktudományt kíván, hanem annak kimutatását, hogy vizsgára jelentkező egy rendszeresített tanfolyamon megtanult tanulni s így képessé vált a jegyzői szaktudományt elsajátítani.

A tanképezdébe pedig a tanuló csak akkor vétetik föl, ha a helyi gymnasialis vagy realiskolai jósi

kerrel már elvégzett, itt pedig még négy évet kell tanulnia, hogy képesítési vizsgára bocsáttassék.

Négy tanév alatti theologia-paedagogiai tanulmányokkal való foglalkozás által kétséget kizáróan több tanulhatási képességet sajátít el a tanuló, mint a törvényben megnevezett tanodáknak ezen négy évnél megfelelő csak két tanéve alatt; hisz a tanuló az első négy évben ugyanazon tanulmányokkal foglalkozott, melyekkel a törvényben névszerint megnevezett tanfolyamon lévő tanulók foglalkoztak, ezeknek az 5. és 6-ik iskolai osztályokbani tanulmányokkal szemben pedig 4 évi theologia-paedagogiai tanulmányt, e szerint tehát két évvel többet képes fölmutatni.

Teljesen indokolja ezen feliratunkat vallás és közoktatásügyi miniszter ur Ó Nagyméltóságának 1882. évi január hó 3-án 37946. sz. a. kelt kijelentése is, mely szerint a tanítóképezde elvégzését a nyolcz osztályu főgymnasium vagy főreáliskola tanfolyamával, illetőleg az érettségi vizsga letételével legalább is egyenértékűnek lehet tekinteni, minek következtében 1882. évi februárius 22-én 1884. sz. a. pénzügyminiszter ur Ó Nagyméltósága is határozatilag kimondani méltóztatott, hogy a tanító képezdét végzetek az adóhivatali szolgálatban alkalmazhatók.

Mely tisztelettel kérjük tehát a mélyen tisztelt képviselőházat, méltóztatnék ezen feliratunk értelmében az 1883. évi I. t. cz. 6. §-át valamint annak alapján kiadott 58285/IV. b. 1884 számú magas belügyminiszteri szabályrendelet módosítását eszközölni.

Brassó-megye törvényhatósági bizottságának 1885. évi januárius hó 20-án tartott üléséből.

Fővárosi levél.

Budapest, 1885. január 20.*)

Mintha csak az országgyűlési ellenzék a felsőház reformjának főrendi ellenei kezére akarna játszani, — oly véghetetlen, az unalmasságig lassu tempóban folyik még mindig az alsóházban a költségvetési vita. — Miután az általános vita az egész költségvetési előirányzatra nézve még a karácsonyi ünnepek előtt két hetet vett igénybe, az újévben újra összeült ház most a részletes vitánál minden egyes részortra nézve újabb általános vitával kell találkozunk.

Nem paradoxon ez, hanem sajnos valóság. Hiszen a kereskedelem-, földmivelés- és iparügyi miniszterium költségvetésének általános vitája az egész mult hetet vette igénybe és a részletes vita kissé gyorsabb tempo mellett mégis még a holnapi ülést is be fogja tölteni. Igaz, hogy a vita folyamában sok oly kérdés merült fel, a melyeknek megbeszélésére fordított időt legkevesebb sem lehetne sajnálnunk, ha megfelelő eredmény is volna felmutatható. Azonban a mi ellenzékünk mindig csak általánosságokban mozog, — valami konkrét elfogadható határozati javaslattal vagy indítvánnyal nem igen találkozunk; és így tökéletesen egyetértünk Tisza miniszterelnökkel és csak helyeslésünknek adhatunk kifejezést azon, ma a házban tett nyilatkozatával szemben, miszerint végre gyorsabb tanácskozási menetben a költségvetési vitát befejezni törekedjenek képviselőink.

Hiszen még három miniszterium budgetje van hátra, a vallás- és közoktatásügyi, az igazságügyi és a honvédelmi. — Nem szeretnők, ha ezeknek tárgyalási időtartamát ugyanazon mértékkel kellene mérnünk, a melyet a kereskedelmi budget tárgyalásánál kellett alkalmaznunk. Hiszen akkor február közepe előtt az alsóház sem fejezhetné be végleg a budget-vitát. Mint-hogy pedig a költségvetésnek még a felsőházban is le kell tárgyalatnia, nem lehetetlen, hogy a budgettörvény február vége előtt nem lenne szentesíthető, — mely esetben a kormánynak újabb indemnityre volna szüksége.

Reméljük azonban, hogy végre gyorsabban fog a tanácskozás haladni és az újabb indemnityre nem lesz szükség.

Dr. Földényi Frigyes.

Városi ügyek.

A városi képviselet ötven tagjának újjaválasztása folyó hó 21-én csendben, békében, a magyarság szokott részvétlensége mellett lezajlott. Azon irányról, melyet mi két ízben jeleztünk is, hogy t. i. a betöltendő helyek osztassanak fel a különböző nemzetiségek között arányosan, a lakosság, illetve a választók számára való tekintettel — ez alkalommal sem volt szó. A hol a szászok többségben vannak, ott tisztán szászok, a hol a románok vannak többségben (Bolgárszeg), ott tisztán románok választattak; csak a hol a magyarság van többségben s választhatott volna csaknem tisztán magyar képviselőket, ott történt valami fuzió-féle.

De vajjon nevezhető-e ez fuziónak?

Azt hiszem, ez nem fuzió, hanem tulságos méltányosság és engedékenység a magyar választók részéről. A Bolonya-városrészen a magyarság győzhetett volna; de nem tette, hanem megelégedett azzal, hogy négy hely tartatott fenn számára, de nem kérte a többi kerületekből is az őket megillető helyeket. Fuziónak csak úgy lett volna helye, ha — mint fennebb is említettük — az összes szám osztatik fel.

Ez azonban már megtörtént, ezen változtatni nem lehet. Az új tagok megválasztattak; most már csak tegyenek is valamit. Teljesítsék szép hivatásukat s járuljanak hozzá tőlük telhetőleg a városi ügyek, pénzügyi viszonyok, szóval összes ügyeink rendezéséhez. Öntsenek új életet a város gyűléseibe. Támogassák a jót, de ostromozzák a rosszat s legyen szemük előtt a város jóléte, morális és materiális gyarapodása. Mi hinni és remélni akarjuk, hogy azok, kiket polgártársaik bizalmukkal kitüntettek, ezen bizalmat meg is fogják érdemelni.

Ezen reményben üdvözljük az újonnan választott bizottsági tagokat!

A megválasztottak névsorát adjuk az alábbiakban:

I. kerület: Günther Ede, Safrano S. A., Neugeboren Henrik, Tontsch András (szijgyártó), Herfurth Ferencz, Pellionis Frigyes, Dick Ede (bádogos), Jekel Vilmos, Dr. Nussbächer Victor. Póttagok: Looz József, Tartler József, Biró József (órás), Thiesz János adószedő, Scheser József, Hintz János ügyvéd.

II. kerület: Porr György, Eitel Frigyes, id. Thomas Károly, Schuster Károly, Czekeli Károly, Schmidt Sámuel, Schreiber József, Zaminer Ede, Hellvig Samu, Miess Frigyes Keresztély. Póttagok: Teutsch József, Miller György (timár), Porr Emil, Scherg Henrik, Scherg Vilmos, Lang Henrik.

III. kerület: Román Lajos, Strevoiu Mikló ügyvéd, Stefanu József, Dima Pantilimon, Popescu Győző, Alexi Theochár, Baiulescu Bertalan, Nastasi Lázár, Pedure Iuon, Stinghe Sterie, Voina Vasilie. Póttagok: Dobreanu Iuon, Popovics Vasilie, Seniuța Iuon, Munteanu Demeter, Pascu Căciulă Demete, Pilița Miklós.

IV. kerület: Hubbes János, Linz Adolf, Schiel Gusztáv, Taag Frigyes, Zell József, Flagner János, Orendi János, Schunn János, Herter János. Póttagok: Schreiber Ferencz, Morres Vilmos, Fink András, Gusbeth György (gazdász), Schmidt János (gazdász).

V. kerület: Roll Gyula, Illasieviciu Ipolit, Nagy István ifj. Marcell János, Maximilian Lörincz, Bartholomeus János, Kászony Ferencz, Pujó György. Póttagok: ifj. Schulerus Ede, Lázár András, Székely András, Popea Juon.

Egyletek.

Titkári jelentés a brassói magyar Dalegylet egy évi működéséről.

(vége.)

Az estélyek anyagi eredményéről s ezzel kapcsolatosan az egyleti pénztár állása a következő adatokban tüntethető fel:

Bevételek:

1. A Dalárdától átjött készpénz	52-70
2. A Dalkörtől átjött készpénz	20-55
3. Mltsgs. Gr. főispán ur felülfizetése	5-—
4. Pártolótagsági díjakban	717-—
5. Felvett kölcsön	150-—
6. A műkedvelői előadásokból	94-72
7. Egyéb jövedelmek	4-83

összesen: 1044-80

Kiadások:

1. Tanhelyiségért lakbér	95-50
2. Karmester fizetés	128-32
3. Adósság törlesztése	289-93
4. Dalestélyi kiadások	473-55
5. Egyéb kiadások	42-79

összesen 1030-09

Tekintettel arra, hogy a dalegylet alakulásakor mintegy 240 frtnyi adósságot vett a beolvadott két egylettől s ezt a folyó egyleti kiadások fedezése mellett annyira törlesztette, hogy ma az egyletnek 15 frtnyi készpénze mellett csak 35 frtnyi adóssága van, az anyagi eredményt teljesen kielégítőnek, sőt fényesnek mondhatjuk.

Saját speciális céljai mellett szívesen működött közre egyletünk ezen év folytán ott, hol a jótékony cél vagy a kegyelet adójának lerovása érdekében közreműködésére szükség volt. — Így nagyméltóságú Lőnhart Ferencz erdélyrészi rom. kath. püspök urnak mult évi junius 8 án tett látogatása alkalmával testületileg részt vett az egyházközség által rendezett tisztelgésben s annak 2 hazafias dal elzengése által magyáros zamatot adott, mit ő nagyméltósága is szívesen emelt ki válaszában. — Továbbá a helybeli ág. hitv. ev. magyar egyháznak mult évi november hó 2-án rendezett 100 éves jubileumi ünnepén, s ugyanazon hó 29-én a rom. kath. jótékonyági egylet által ren-

dezett estélyen 3—3 kardallal járult az estély sikeréhez. — Négy ízben vett részt a felebaráti szeretet vég-tisztességétélénél; egyszer hivatalos színezettel az egy-lét zászlója alatt, háromszor a magán szereplés jellegével.

Az egyleti tagok száma 218, a mely számban 1 tiszteletbeli, 185 pártoló és 32 működő tag van; a pártoló tagok között van foglalkozás szerint 80 hiva-talnok, 60 iparos és 45 kereskedő. — Itt is, ha te-kintetbe vesszük azon fogadtatást, a melyben ezen mi egyletünk az alakuláskor sokak részéről részesítettett, ha felidézük lelkünkben azon szomorú, s legyen hála érte, már csak néhaivalóságot, hogy »egyesületünk magasztos czéljait a magyar társadalomban kevesen fogták fel, kevés ember szívében táplált az szükségér-zetet, de annál többen voltak, kik bizalmatlansággal s talán rosszakarattal is tekintettek felénk: szép ered-ményre jutottunk, a mely eredménynek dicsősége nagy-részt a tagokat, részben — szerénytelenség nélkül szólván, hinni merjük, a választmányt illeti.

Ez volna t. közgyűlés! rövid szavakba foglalva, mit a brassói magyar dalegyletnek egy éves életéből általánosságban elmondani szükségesnek tartottam.

Nincsen egyéb hátra, minthogy azon t. közön-ségnek, a mely az általunk ápoltt ügyet magáévá is tévén, azt egyfelől jóakarattal, másfelől anyagilag is támogatá, e helyen a választmány nevében szíves kö-szönetet mondjak, s önzetlen szíves támogatásukat nem a mi személyes, hanem az ügy érdekében jövőre is kikérjem.

Nincsen egyéb hátra, mint őszintén kívánnom, hogy ha akarjuk igazán hazánk és nemzetünk javát munkálni, hazaszeretetet, a magyar állameszme és egyenlőség elveit hirdetni, terjeszteni; ha akarjuk, hogy a mit mi énekelünk, az az életben megva-lósuljon, akkor lakjék közöttünk egyetértés; nem az aléltság, nem a némaság, nem a közönség hallgatag látszólagos egyetértése, hanem ha véleményben eltérünk is, legyen egyetértés az eszközök nemességében, az áldozatkészségben; mert mint a nagy költő mondja:

Egymást értve, boldogítva ily egy nép,
Bármí vésszszel bizton, bátran szembe lép!
Józsa Mihály, titkár-jegyző.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem tisztelt előfizetőinkhez. Helyi t. előfi-zetőinkhez egy ízben már elküldöttük a nyugtákat, de minthogy a kézbesítő részben nem találta őket, bátor-kodunk tisztelettel felkérni mindazokat — kik előfi-zeéseikkel még hátrálékban vannak, — szíveskednének díjaikat a kiadóhivatalban lefizetni. — Hátrálékban lévő t. vidéki előfizetőinket pedig kérjük, szívesked-nének előfizetéseiket postautalvánnyal eszközölni. — Előfizetések a hónap bármely napjától kezdve elfogad-tatnak.

A kiadóhivatal.

Személyi hir. Gróf Bethlen András főispán Ó Máltósága f. hó 24-én az esti vonattal k. családjával együtt városunkból elutazik.

Helyreigazítás. Lapunk 10. számában a megyei közgyűlésről szóló tudósításunkban azon téves állítás fordul elő, hogy a városi költségvetés ellen Dr Fabri-czius József emelt volna szót. Félreértések elkerülése végett helyreigazítjuk, hogy nem ő, hanem Fabri-czius Károly indítványozta annak visszavetését.

Királyi kegyelem. Egy rimaszombati gymnasi-umi tanulót, mert éhségtől gyötörve egy ház nyitva talált kamrájából egy darab kolbászt és 27 krt. vitt el, hat havi fogságra ítélték. A tanuló kegyelemért folyamodott a királyhoz, ki nemcsak teljes bünbocsá-natot adott neki, de ezenfelül 100 forintot, hogy tan-ulmányait folytathassa.

Színészet. Örömmel értesülünk, hogy Polgár Károly m. vásárhelyi színigazgató kitünően össze-állított operette-társulatával márczius elején két hónapra Brassóba szándékozik jönni. — Ezen szintársulat a legjobb erőkből összeállítva, a télen át M. Vásárhelyen nagy sikert aratott s méltán megérdemli a legmelegebb pártfogást. A operetteken kívül vígjátékok és nép-színművek is fognak színre kerülni.

Postaügyben pályázat. Postamesteri-állomásra Hosszuaszon (Kisküküllő megye) tisztí szerződés meg-kötése és 100 frt. készpénzbiztosíték letétele mellett. Évi járandóság: 240 frt. fizetés, 40 frt. irodai és 400 frt. szállítási átalány. Kérvények három hét alatt a nagyszebeni m. király postaigazgatóságához intézendők.

Halálos kimeneteli párbaj. A f. h. 21-iki esti órákban a fővárosban egy halálos kimeneteli párbajról beszélt mindenki, a mely azért is nagy feltűnést kel-tett, mert a párbajozókat széles körben ismerték. Dr. Kosztha Emil keresett párbajorvos, aki különben a legjobb lövő és kardforgató hírében áll, barátjával Tamásffy Gyula vámhivatalnokkal a »Kammon» kávéházban összeszólalkozott. A szöváltás vége párbaj lett. A segédek pisztolyt állapítottak meg fegyvernemül. A találka helye és ideje a czinkotai erdő, idő: 21-én délután 4 óra volt. Dr. Kosztha segédei voltak: Kubik Béla, Marczaly H.; Tamásffy: Farkas János, ifj. Ba-tizfalvy István. Az első golyóváltásnál dr. Kosztha mellén találta Tamásffyt oly szerencsét-lenül, hogy az rögtön meghalt. A szeren-csétlen fiatal ember 24 éves és nős volt. Holttestét este 7 órakor dr. Kiss István a 16. sz. katonai kör-ház orvosa — a ki a párbajnál, mint orvos szerepelt — szállította a Rókusba.

Bukaresti hírek. Az »Osztrák-magyar egylet« január 10-én tartotta 2-ik táncestélyét az »Union« szálloda márványtermében. Szép számú kö-zönség jelent meg s az estély teljesen sikerültnek mondható. Br. Mayr követ mintegy háromnegyed óráig időzött az estélyen. — A »Bukaresti magyar-társulat« január 18 án tartotta évi rendes közgyű-lését. Ennek főtárgyát a társulat hivatalnokainak meg-választása képezte. — Az ev. ref. egyház folyó hó 24-én, szombaton, saját iskolája javára tánczvigal-mat rendez az »Orpheum« termében.

Az aninai nagy bányaszerencsétlenséget nem rob-banólég idézte elő, hanem az, hogy a faállomány, mely rendkívül száraz és szénporral fedett rétegben befedve volt, kigyuladt. A katasztrófának 45 bányász

esett áldozatul. Mindama holttesteknél a melyeknél robbanás által okozott sérülés avagy semmiféle égési seb nem volt látható, orvosilag konstatáltatott, hogy a halál fulladás következtében állott be. A légvonat által a tűz újabb tápot nyert, behatolt és elborította az akna nyílásait és megnehezítette így az aknából sietők menekülését.

Irodalom.

Vettük a »Gondűző« 18. számát, a következő változatos tartalommal! »Az új főispán« regény Tolnai Lajostól; »A keltő óra« satira Endrődi Sán-dortól; »Magyar költők szerelme« (Csokonai Lillája) Szana Tamástól; »A végzet« regény Margitay De-zsótól; »Egy rut leány története« tündérvjáték Balázs Sándortól; »Székely támad, székely bánja« történeti regény P. Szathmáry Károly-tól; »Ki lesz az örökös?« Hartmann-Plönt-től (vége); Ezeket követi a boríték ér-dekes tartalma. A vállalkozó-kiadó e számban is újabb jelet adta áldozatkészségének azzal, hogy kizárólag előfizetői számára hírneves hazánkfia Munkácsy Mi-hálynak »A bús betyár« című olaj festményét olaj-nyomatban sokszorosította. — A minden vasárnap megjelenő lap előfizetési pénzei Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendők Budapest, VII., dobutca 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, melyből a kiadó mindenkinek szolgál mutatóvánszámmal ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

Piaczi árak

Brassóban, 1885. január 23-án.

H e t e t o l i t e r	Buza	legszebb	5.60
		közepes	5.20
		vegyes	4.80
	Rozs	legszebb	3.60
		közepes	3.40
	Árpa	legszebb	3.50
		közepes	3.30
	Zab	legszebb	2.20
		közepes	2.—
	Törökbuza		2.80
K l o g r .	Kása		4.—
	Borsó		5.40
	Lencse		6.20
	Fuszulyka		4.20
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.10
	Marhahus		—40
	Disznóhus		—48
	Juhhus		—24
	Faggyu (friss)		—36

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 január hó 24-én.

Román papirpénz à 20 frankos	8.41 vétel 8.44 eladás.
ezüstpénz à 20	8.36 » 8.42
Napoleon d'or	9.75 » 9.77
Török lira	11.02 » 11.04
Orosz imperial	10.02 » 10.04
Arany	5.69 » 5.72
Orosz papirrublel	128.1/4 » 128.1/2

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

Sz. 14216—1884.

(24)

(3)

JASCHIK

zongora-raktára Brassóban.

Ezen tanácsnál üresedésben levő, 400 frntnyi évi fizetéssel összekötött gya-kornoki állomás betöltésére ezennel pályá-zat nyitattik.

Ezen állomásért pályázni óhajtok bebizonyítani tartoznak, hogy egy négy évi tanfolyam alatt a jogtudományokat bevégezték és legalább az államtudomá-nyi államvizsgát letették, ugyszintén hogy a 40-ik évet még túl nem haladták.

A kellően felszerelt pályázati kér-vények legkésőbb folyó évi Február hó 10-én délutáni 5 óráig ezen hivatalhoz benyújtandók.

Brassó, 1884. Január 17-én.

2—3

A városi tanács.

főtér, lenszer 26, II. emelet, ajánlja a n. é. közön-ségnek legjobb és legfinomabb minőségű hangver-seny, salon s mignonzongorák valamint pianinók ujan berendezett raktárát gyári árban. Készítések fölötté csinos, fekete palizander- vagy diófából.

Az összes hangszerek Heitzmann és fia hírneves bécsi cs. k. udvari zongoragyárából valók. Választék tiz zongorából mindég raktáron. Árak 420 frttól 700 frtig.

Heitzmann féle zongorák kiváló tartósságuk mellett különösen nemes hangjok, kellemes já-tékmód és a hang tartóssága által tűnnek ki. Minden tölem vásárolt zongoráért oly írásbeli kezesség adatik, hogy hat éven belül semminemű hiba elő nem fordulhat. Régi zongorák ujakra becséréltetnek felülfizetés mellett.

Kiváló tisztelettel

Jaschik Gyula, karnagy.

A Pain-Expeller! Tizenöt év alatt ezen rég köszvény, stb. nél elért szerencsés gyógyeredmé-nyek kezességnek arról, hogy egy beteg sem fogja megbánni, ha eme figyelmeztetés által egy kísérlet tételére bírattott. A legtöbb családnál már készlet-ben tartatik a valódi horgony-Pain-Expeller. — Ára ezen szigoruan szelid eredeti készítménynek igen mérsékelt, ugyanis palackonként 40 és 70 kr. nagy-ság szerint s a legtöbb gyógyszerárban készletben van. Hamisítvány kikerülése végett, tessék a gyári-jegyre »horgony«-ra figyelni.

Richter F. Ad. és társa, Bécs.
Főraktár Prágában az »arany oroszán« gyógyszer-tárban, Niklasplatz 7.

HEDWIG JÁNOS
zongora, pianino és
harmónium raktára.
BRASSÓ,
Szentlélek-utca 136 sz. 2-6

Lehető olcsó árak.

(23)

3—

Posztó-, szövét-, díszmü-,

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Löffler József csöd-tömegéhez tartozó áruraktárt készpénzen magamhoz vál-tottam; és hogy ezen üzletet mielőbb teljesen ujonnan, a kor kíváncsai szerint felszerelhessem, az átvett áruraktár posztó-, szövet-, díszmü- és rövidáruait **február 20-ig a le-hető legolcsóbb árak** mellett adom el. A t. közönségnek alkalma van bámulatosan olcsó árakon kitűnő cikkekkel besze-rezni. — Február 20-án túl a rendes árak lépnek hatályba. Tömeges pártfogást kér

BÁTS M.

Brassó, Virágsor és Színház-utca sarkán.

Rendkívül olcsó árak.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Divat- és rövid árak.

Alulírottak bátorzkodnak ezennel tisztelt, megrendelőik és a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

férfi-ruhaüzletüköt

Klastrom utca 11. szám

a legujabb divatu s legfinomabb bel- és külföldi őszi és téli szövetekkel a legdusabban felszerelték s ajánl-ják magukat mindennemű férfi ruhák gyors és lehető olcsó készítésére.

kiváló tisztelettel

Schwarze A. és Bartha.